

BÁCSMEGYEI NAPILÓ.

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben: egész évre 16 kor, félévre 8 kor,
negyed évre 4 kor. Vidékre: egész évre 20 kor,
félévre 10 kor, negyed évre 5 kor.
Egyes szám ára: 6 fillér.

Megjelenik naponként reggel, kivéve hétfőn.

Laptulajdonosok és főszerkesztők:

JANIGA JÁNOS dr. és VOJNICH GYULA dr.

Szerkesztőség:

Kossuth-u. 12. sz., Manojlovits ház. Telefon sz. 11

Kiadóhivatal:

HRUMANN MÓR könyvkereskedése, Szabadkán.
Telefon sz. 85,

Borus napok.

A magyar nemzet ege kezd borulni. ■ borulásból sokan nemzetet pusztító vihart jósolnak, mások azonban még biznak abban, hogy a láthatáron tornyosuló felhők szétfoszlanak a magyar igazság napjának melegétől.

A király, úgy hirdik, nem enged. És habár a kormánypártban e hirt más alakban ismerik is, a hir valódiságát megczáfolni nem, csak megerősíteni lehet azokból az eseményekből következő, melyek Bécsben történnek.

A klopyi hadiparancsban foglalt sérelmek felzuditották a nemzetet, e felzudulásra Bécs megijedt s Khuen-Héderváry révén le akarta csillapítani a kedélyeket. Nem sikerült. Erre megkezdte a magyar államférfiakkal a bucsujárást a Kaiserstadtba, s néhány nap előtt megengedte Bécs bűne, a kamarilla, hogy a magyar nemzet száján mézes madzagot húzzon végig Lukács, a bolygó magyar, de csak azért, hogy a mézes madzag után nyomban beadandó méreg keserű ízét ne érezze a halálra szánt magyar.

Ő felsége nem enged. És hogy ezt jobban elhigyjék, megszólalt Beck szájával Bécs utálatos bűne a kamarilla. Ez a nép pénzéből, a nép verejtékéből élő tábornagy ur megismétli a klopyi hadiparancsot, azzal az álszentkedéssel, aminek hivatása a nemzet megbódítása, a nemzet akarátának megbénítása. Még az a cinizmus is figyelemre méltó, melylyel a lapokban közölt nyilatkozatát elmondja. Vagy talán nem is cinizmus ez, hanem a katonai zsarnokság értelmetlensége.

Ez az ur nem ismeri a magyar nemzet nyelvét, csak a családját. Vagy ha ismeri, akkor annyira gyűlöli, hogy kijteni sem akarja. És a magyar nemzetnek mindkét esetben le kell vonnia a következtetést, s ellent kell állnia, amíg lélegzet van benne vagy elleneiben.

Ez az ur megtagadja még a magyar koronát is. Ezelőtt a nagy ur előtt nem létezik Magyarországnak Szent Istvántól örökölt koronája. Ez az ur egy korona két államáról beszél. Melyik koronát értette? Hát bizonyára az osztrák császári koronát.

Pedig megtanulhatta volna a tábornagy ur, hogy I. Ferenc Józsefnek nem egy, hanem két koronája van: a császári és a magyar királyi. Hogy a császári korona nem a magyaré, hogy ennek a koronának Magyarországhoz semmi köze sincs. Magyarország királyának fejét csak a magyar korona ékiti, s még az osztrák császári koronának is csak ennek a koronának a ragyogása ad fényt.

De ezek a nyilatkozatok nem károsak, még csak nem is félelmetesek. Ezek oktatók, oktatják a magyar nemzetet. Megismertetik a nemzettel ellenségeit, akik ellen védekeznie kell; megismertetik azokat a nemzetellenes szándékokat, melyeket vissza kell vernök, megtanítják a magyart a kitartásra, a küzdelemre, még a félelmetes gyűlöletre.

És Beck tábornagy urnak a nyilatkozata megtanította a magyar nemzetet, hogy fiából csakis magyar katonát neveljen, s ha kénytelenségből ideig-óráig kénytelen is a német hadseregben szolgálni, azt a katonai tudományok elvégzése után azonnal hagyja

Egyik leány a másikhoz.

Irta: Alba Nevis.

Babám!

Igen, elmondom neked, de félek: nem sokat érsz vele, mert a mese kicsiny és olyan vékony, szakadós, akár az avult czérnaszál; voltaképen tán nincs is mese, csak hangulat van, hangulat, amely beléveszti színét a tinta feketeségébe, továbbá érzések, melyek olyan meghatók, olyan szomorúak és édesek átérzeve, de leírva — leírva semmik!

Igen, borzasztó, hogy nem tudom elmondani, ahogy szeretném, ahogyan történt. Hát csak képzeld el, így:

Fűtöttünk, innen tudom, hogy tél volt, máskülönbben nem értem rá az idővel törődni. Végeztem a dolgomat, úgy, mint azelőtt, csak kissé szótlanabban és álmodóbban. Érdekes, hogy ebben az időben nem volt egy öntudatos, tiszta gondolatom se. Például az ablakon kinézve, eltűnődtem rajta, hogy milyen fényes, milyen ragyogó künn a világ, de hogy a hó, a süppedő, bokáig érő hó árasztja ezt a nagy fehérséget, az eszembe sem jutott soha.

Továbbá órákig is elbámultam a szemközti háztetőt, melyről vastag, átlátszó csapok fűg-

tek alá, mit tudtam én, hogy jég e az, vagy gyémánt; gyönyörűen sziporkáztak, hogy a szemem rájuk tapadt, csak úgy önkéntelen, minden gondolat nélkül; általában képtelen voltam a gondolkodásra, s álmodtam nappal is, ide-oda járva nyitott szemekkel, akárcsak az éjszakai feketeségben.

A szobákat — mondom — fűtöttük, az ebédlőben igen magas kályhánk volt, fehér porcellánból; olyan, amilyet a regényírók kandallónak neveznek. Borzasztó szemet nyelt el, amíg fölmelegedett, de ha aztán fölmelegedett...!

E kályha mellett ültünk mi ketten, ketten... Te, érzed, mi van ebben a szóban? Valami — én Istenem, hogy is mondjam csak? — valami, amitől pirulni muszáj! Különbben lehet az is, hogy a kályha piritotta fel az az arcomat, mert ráhajoltam; egészen közel és szívtam a melegét.

Persze, a szemem le volt hunyva: vajjon miért van, hogy az ember ilyenkor mindig behunyja a szemét? Igen furcsa ez, de olyan, olyan kimondhatatlanul jó!

Ketten voltunk, egymással szemben, hogy a térdeink közt alig volt egy vonalnyi hézag: folyton ügyeltem, nehogy egy csöppet előre hajoljak, vagy megcsuszszon alattam a szék,

s egymáshoz érjünk... ez a rettegés okozta talán, hogy az egész testem bizsergett, mint ha csiklandoznának.

Mikor valaki be jött hozzánk, vagy keresztülhaladt a szobán, hirtelen beszédbe kezdtünk, mint a bűnösök, akik rosszban törnek a fejüket, s el akarják azt tussolni. Sajátságos, hogy az ember olyan gyanusnak, olyan rajtakapottnak érzi ilyenkor magát!

Persze nagyszerű dolgok kerültek szóba; Jenő — így hívták — a hivatalról beszélt, amelytől lélegzeni se lehet, majd a napot szidta amely így télen alig egy arasz. Azután ráértünk a fagyos időre, amit ugyancsak megérez a sok szegény ember!

A szegényekről egyébként gyakran esett szó, mindaketten sajnáltuk őket; elmesélte, hogy van egy öreg szolgáljuk a hivatalban, aki száraz zsömlét eszik ebédre, de minden este forró gesztenyét visz haza a felnőtt leányainak. Nagyon szálnalmas alak szegény; ősz, horpadt mellű és olyan gyöngé, hogy a botja nélkül lépni se tud tán! De a marónis zacskót mindig ott viszi a hóna alá rejtve s olykor az ajka elé tartja és beleheli a melegét.

Nagyon megható ez és többször adott neki pénzt, hogy főzessen magának egy tányórt

el, hogy mint kész katona a magyar hadseregben szolgálhasson, mikor a haza szolgálata hívó harsonájának hangja végig rezgi Magyarország levegőjét.

Ennek a harsonának a hangjai és a magyar hadsereg fiainak eget verdeső ujongása szétrepeszti a kamarilla által a haza egére tornyosított vészes felhőket, s ki fog ragyogni a dicsőséges, az éltető nap, melyet ma Szent István koronájában, a magyar szabadság koronájában szimbolizálunk.

Beck ur, csak beszéljen.

A válság. A volt nemzeti párt eddig elfoglalt álláspontjából semmit sem engedett a kilenczes bizottság mai ülésén. A mai helyzet jellemzésére a következő félhivatalos jelentést közöljük:

A 9-es bizottság ma délelőtt 10 órától fél 1 óráig tartó ülésben Széll Kálmán elnöklete alatt a fenforgó kérdések tárgyában megállapodásra jutott. A megállapodást a király jelenvolt bizalmasa Lukács László tudomásul vette és jelentés végett ma délután Bécsbe utazik.

Közjegyzők gyűlése Szegeden.

A szegedi kir. közjegyzői kamara elnökének halálhírére összejöttek Szegeden a kamara kerületébe tartozó kir. közjegyzők, hogy megtegyék a szükséges intézkedéseket a kamara további vezetésére nézve. A kamara választmánya már tegnap ülést tartott, amelyen már a makói kir. közjegyzői állás betöltésére nézve is megtették az előintézkedéseket.

Valamivel később a kamara fegyelmi bírósága tartott ülést, amelyen fegyelmi ügyeket intéztek el.

A két ülés lefolyásáról tudósításunk ez:

A közjegyzői kamara választmánya délelőtt 9 órakor tartotta meg ülését Kern Lajos dr. kir. közjegyző lakásán. *Mezey Zsigmond* kulai kir. közjegyző elnöklete alatt. Megjelen-

erős, friss huslevest, de az öreg ilyenkor oktan pazarlásokra vetemedett, szallagokat, meg virágos kendőket vett a leányainak, s egyik irodaszobába bujva, vigan ropogtatta megmaradt két fogával a száraz zsömlét...

Miközben ezeket elmondta, sajtáságosan remegtek az ajkai, s fehér, ideges kezeivel dobolt a forró kályhán. Azt hiszem, szégyelte a gyöngeségét, pedig nincs megkapóbb és hatalmasabb, mint egy férfi, akinek a más nyomorusága fáj!

Azután csókolóztunk...itt egy kissé eltűnődöm, hogy a regénycsinálók miért magasztalják úgy az első csókot, mindig csak az elsőt. Az életben másképp van; én, például, nem is tudom, volt-e a csókjainknak kezdete olyan magától jött, olyan el nem kerülhető módon, mintha öröktől fogva csókoltuk volna már egymást és mindennap forróbbak és bensőbbek voltak e csókok.

Egyébként nem szabad rosszat gondolnod; a menyasszonya voltam s mindenféle mellékkérdéssel tisztába jöttünk már; tudtuk hogy mikor lesz az esküvőnk, hova megyünk, nászutra, hány szobás lesz a lakás, s a többi ilyen édesen prózai és fontos dolog...

Hja, igaz, gyűrű nem volt, eljegyzés se. Minek? Szépen megbeszéltünk, elhatároztunk mindent, ott, a homályos szögletben, a fehér

tek a választmányi ülésén Kern Lajos dr., Vissy Károly, Szilávy György, Jedlicska Béla kir. közjegyzők.

Mezey Zsigmond nagy részvétellel emlékezett meg a kamara elnökének haláláról és tudomására hozta a választmánynak, hogy küldöttség útján fejezték ki a kamara elnökének özvegye előtt a kamara részvétét. A küldöttséget *Mezey Zsigmond* vezette és részt vettek abban Kern Lajos dr. szegedi, Flatt Viktor dr. szabadkai és Heinrich István dr. eszegrádi kir. közjegyzők.

A kamara ideiglenes vezetésével bízták meg ezután *Mezey Zsigmond* kulai kir. közjegyzőt, míg a titkári teendőket végzésére Kern Lajos dr. szegedi kir. közjegyzőt kérték föl.

A választmány ezután az üléséből hivatalosan bejelentette *Szentes Vidor* dr. halálát az igazságügyminiszternek, a szegedi kir. törvényszéknek és Csanád vármegye törvényhatóságának.

A kamara fegyelmi választmányának két rendes és két pótagja van. A fegyelmi bíróság egyik rendes tagja *Szentes Vidor* volt. Az üresedésbe jött helyre a választmány *Mezey Zsigmond*ot, ennek helyére pedig pótaggá *Szilávy György* kir. közjegyzőt választotta be.

Délelőtt 11 órakor a kamara fegyelmi bírósága tartott ülést. *Hamza Géza* kir. törvényszéki elnök elnöklete alatt részt vettek az ülésen a közjegyzői kamara részéről Kern Lajos dr. és Vissy Károly, a szegedi törvényszék részéről pedig *Batta János* és *Babó Andor* dr. kir. törvényszéki bírák.

Egy közjegyző fegyelmi ügyével foglalkozott a vegyes bíróság. A tárgyalás során a bíróság a vádat elejtette és a fegyelmi ügyben beszüntető határozatot hozott.

Egy bajai diszközgyűlési szónok leleplezése.

— Baja város kinos szenzációja. —

Nagy izgatottsággal és méltán a megbotrányozás hangján beszéltek már tegnap Baján városszerte azt a váratlanul kipattant, ki-

kályha mellett, egymáshoz bujva. Gyűrű? Nevetséges! Hogy többet érjünk pár gramm arannyal...

Ilyenkor megsimitotta a hajamat az ujjai hegyével, de nagyon lágyan, nagyon gyöngéden, s én ugyanazt a lusta és kéjes borszongást éreztem, amit a macska érezhet, mikor lehunyt szemmel állja a csirógatást.

Ezután jött egy nagy csomó üres nap; egy hét, két hét, vagy talán tíz esztendő is, mit tudom én!... ez idő alatt egyszer se láttam, se őt, se az írását. Mennyit szenvedtem pedig, én uram, Istenem. Ha igaz, hogy ott fönt serpenyőbe szedik az emberi könyveket, úgy az enyém réges-rég csordultig van már. Hiszen a párnáim fodrát facsarni lehetett minden éjjel, s a hajam — lágy, szőke hajam — teleitta magát forró könnyüvel.

Azután egyszer jött egy levél; szokatlanul súlyos és bélyegekkkel tele ragasztva. Egy levél...

Forgattam a kezemben jobbra-balra, kiszaladtam vele a speizba, azután újra vissza a szobába, de felbontani nem mertem, — pedig olyan jól ismertem ezt az írást, a szabályos, piczike, kerek betűket! — csak kuttattam dobogó szívvel, így, a borítókon át, hátha elleshetnék egy betűt, csak egy vonást abból, ami benne van! Ami benne volt!... egy csomó bolond, sűrűn telefirkált

nos szenzáció, hogy *Heller Richárd* bajai arany érdemkeresztos polgári iskolai igazgatónak, a városi diszközgyűlésen legutóbb Deák Ferencz fölött elmondott emlékbeszéde vakmerő plágium, tulnyomó részében pedig az ékesszólásáról messzehírű *Lőw Immanuel* szegedi főrabbi egyik beszédének csaknem szó szerinti másolata volna.

A nagy szónoki páthosszal előadott, ideálisan szép hasonlatokkal és költői képekkel telt beszéd a szónoki képességeiről eddigelő alig ismert igazgató ajkairól mindjárt az elmondás után gyanút keltett az olvasottabb emberek szemében és ma már kétségtelenül meg van állapítva, hogy a szónoklatból ami értékes és szép — mintegy 60—70%-a — *szó- és betűszerinti eltulajdonítása Lőw Immanuelnek a „Beszédék“ cz. könyvében kiadott, Deák Ferencz fölött elmondott mesteri szónoklatának.*

A közgyűlés a szónoklat hatása alatt lelkesen ünnepelte *Heller Richárd* igazgatót, a beszédet egész szövegében jegyzőkönyvileg megörökítette, s így annál nagyobb az izgatottság az ellenzéki városatyák körében, kik méltán megbotrányoznak rajta, hogy egy ember ily vakmerő módon akart fölültetni egy egész törvényhatóságot.

Legtöbben a diszközgyűlés nivójának meggyalázását látják a dologban s azért a legközelebbi közgyűlés elé — hír szerint — azt az indítványt fogják terjesztetni,

hogy Baja város közgyűlése a Heller Richárd aranyérdemkeresztos polgári iskolai igazgató által Deák Ferencz fölött elmondott emlékbeszédet a közgyűlés jegyzőkönyvéből egyszer s mindenkorra kitörli, Heller Richárd eljárása fölött pedig megbotrányozását fejezi ki.

A szomorú eset közbeszéd tárgyát képezi városszerte és ha a szállongó híreknek hitel tulajdonítható, úgy *Heller Richárd* legközelebb lemond, törvényhatósági bizottsági tagságáról és az iskolai élettől is teljesen visszavonul.

* * *

A kinos szenzáció pikantériáját nagyban emeli, hogy *Heller Richard* aranyérdemke-

kis levél, amiket én küldözgettem volt neki; csupa leányos, buta naivság, csupa szív, csupa szerelem, csupa csók!

Volt azonkívül még egy elegáns csontszinű papír, amelyiknek csak az egyik oldalán volt írás. Igen komoly, kimért és kiszámított férfiírás, amelyikből megtudtam, hogy a »kényszerítő körülmények...a kötelesség, a férfiúi becsület...a fájó szív, lemondás...«, meg az Uristen tudná még, micsoda frázisok! Igen, egytől-egyig üres, tartalmatlan és léha frázis!

Elfogott a keserűség, a fájdalom; hát ennek az embernek hittem én, ilyen embernek

A kályhában kihamvadt volt a tűz, azt tettem, amit ilyen esetben a regényhősnők cselekesznek, bedobáltam a leveleket sorba... igen, de előbb otolvastam őket valamennyit és sirtam. Nem szégyenlem bevallani, sirtam, mint még soha! Olyan megható volt a vékony, tótágast álló betűcskéik, tenger felkiáltójel, gondolatjel, kérdőjel. Minden harmadik szó czakkosan aláhuzogatva, (olyik kétszer is) s itt-ott egy felbukott kövér poczások.

A levelek végén rendszeren ez volt:

»A maga szerető...«

*

Kinézek az ablakon, lent a korzón hullámlázik a nép, tarkán, imbolyogva, mint va-

resztes igazgató történetesen megkeresztelkedett, zsidó családból származik és — most szájról-szájra jár az a rossz viczcz, hogy ép akkor, amidőn egy zsidópap beszédének nagyban eltulajdonítása által belekontárkodni, mert őseinek általa megtagadott hitébe, érte utól halvézete.

Egy közbeszólás.

Tegnap közgyűlési referádánkra vonatkozólag kaptuk a következő levelet:

Tekintetes Dugovich Imre szerkesztő urnak Helyben.

Kedves Barátom!

A Bácsmegyei Naplónak f. hó 22-iki közgyűlésről szóló közleménye bevezető részében foglaltakra vonatkozóan légy szives az ugyanott említett „történeti hűség” kedvéért azt a helyreigazítást közölni, mely nemcsak a ténynek, hanem érzelmeimnek is megfelel, hogy ugyanis én Szudárovics Ferencz dr. felszólamlása közben nem azt jegyeztem meg, mintha »Elég szőgyen« lenne az, hogy a szónok anyanyelve nem magyar, mert az, hogy ki milyen nyelvű anyától születik, véletlen esély, s a szabad anya választási jog nálunk sincs még behozva.

Közbeszólásom pedig az volt, hogy:

az, aki Szabadkán, habár magyar érzeimű bunyevác anyától született is, de az elnyomatás idejében áldozatkész *magyarok* által alapított *katholicus és magyar* főgymnasiumban 1 frtos tandijért nyert kiképeztetést arra, hogy a kir. *magyar* tudomány egyetemen ugyancsak *magyar* alapítványok folytán aránylag olcsó tandij mellett nyert orvosi oklevelet és ennek folytán *magyar* földön *magyar* kenyeret,

az, aki ily előzmények után kifogástalanul hangzó, *magyar* nyelven, ok, szükség, vonatkozás nélkül merő tüntetésből s feltűnési viszketegből azzal henczeg, hogy az ő anyanyelve nem magyar,

lami csodálatos tenger. Elnézem őket, milyen szépek! Milyen vidámak! Az arcuk csupa verőfény, a szemük csupa derű és mindenikük beszél és nevet s olykor játékosan villan össze két szempár.

Odább a parkban lombosodnak a fák, ide látszik zöld koronájuk, egymáshoz hajlanak, szerelmesen, puhán s a levegőben megcsendül az örök melódia s az ágakon elkezdődik a bimbózás.

Én meg csak bámulok keserűen és unottan a fényes világba, így messziről nézve komédiának tetszik minden, rendkívül együgyű és kicsinyes komédiának, amely rövid ideig, néhány hétig, olykor pár percig tart csak, s akkor látjuk, hogy ime, már elmúlt, vagy hogy — nem is volt talán.

Valaki fölnezz hozzám, ahogy elhalad az ablakom alatt. Hogy ki? ... egy finoman sodort fekete bajusz s egy aranyos czvikker, egyebet nem tudok róla. Azután a szegleten újra megfordult, újra erre jön és újra fölnezz, most már mosolyogva, óh az a büszke, önhitt, ostoba férfimósoly!

Becsapom az ablakot, vége!

Hohó uracskám, haladjon csak tovább. Önök egyformák mindannyian, egyformán kezdik és banálist mód egyformán végzik. Nekem elég volt egyszer.

Pedig azt mondják, hogy élni jó...

az — most is azt mondom, a mit tegnap közbekiáltottam:

»Szőgyelje magát.«

Szabadkán, 1903. október 23.

Tisztelő barátod
Reisner Lajos.

H I R E K.

Szabadka, október 23.

— **Személyi-hír.** Dr. Platz Bonifác a szegedi tankerület kir. főigazgatója, — ki most tartja hivatalos körutját — a bajai főgimnáziumot látogatta meg e napokban.

— **Adomány.** Császka György kalocsai érsek főpásztorunk a gombosi kath. körnek házvételre 500 koronát adományozott.

— **Kinevezések.** A m. kir. pénzügyminiszter *Pazsiczky* Jenő pénzügyminiszteriumi számtisztet a zombori pénzügyigazgatóságához ideiglenes minőségű pénzügyi fogalmazóvá, *Ullmann* Adolf csepregi adóhivatali gyakornokot pedig a zombori adóhivatalhoz ideiglenes minőségű adótisztte nevezte ki.

— **Temetés.** Impozans módon nyilatkozott meg a részvét a tegnapelőtt elhunyt *Freudenberg* Márk kir. kereskedelmi tanácsos ma délutáni temetésén. A város intelligens közönsége ugyszólván teljes számban lerótta kegyeletének adóját az elhunyt emléke iránt. Az előkelőségek közül ott láttuk a közönség soraiban *Schmausz* Endre főispánt, *dr. Biró* Károly polgármestert, *dr. Flatt* Viktort, ifj. *Vojnich* Sándor orsz. képviselőt, *Purgly* Sándort, *Regényi* Lajost, *idb. Frankl* Istvánt, *Farkas* Zsigmondot, *Varga* Károlyt, *Paukovics* Andort, az ügyvédi kamara elnökét, *Helbling* Ferencz állomásfőnököt, a kir. törvényszék képviselőit, élükön *dr. Polgár* József törvyszéki elnökkel, *Gyelmis* Gerőt, *Birkáss* Gyulát, *dr. Brenner* Józsefet, *dr. Eperjessy* Bélát, *Váli* Gyulát, *dr. Blau* Gézát, a hitközség küldöttségének és *Schossberger* Józsefet, az izr. Szt. Egylet küldöttségének élén. A 48/49-iki szabadságharcz még élő helybeli honvédeit és az állami tanítónőképző intézet növendékeit, továbbá az összes pénzintézetek, számos jótékony és egyéb egyesületek képviselőit. A koporsó fölött *Kuttna* Mór és *dr. Singer* Bernát főrabbiak mondtak szivreható búcsúbeszédet, méltatva az elhunyt hazaszeretét és kiváló polgári érdemeit. A beszédek és a templomi énekgyászdalainak elhangzása után megindult a végső nyughely felé a halottas kocsit és az azt követő koszorúkkal megrakott kocsit kísérő gyászmenet.

— **A rőszkei tanító sőrétje.** A szegedi rendőrséghez tegnapelőtt jelentés érkezett, hogy a szabadka—szegedi vonatnak ablakát valaki puskalövessel betörte és ez alkalommal *Flatt* Viktor dr. szabadkai közjegyző kezét az üvegszilánkok megsértették. Ma azután kiderült a különös támadás története. A rőszkei tanító nyulászott ugyanis a vonat mentében és véletlenül néhány puskasőrét odatévedt a gyorsan robogó vonat ablakához. A tanító sajnálkozását fejezte ki a közjegyző előtt, hogy véletlenségből megsértette s ezt a közjegyző tudomásul vette. Így írja a Szeged és Vidéke.

— **Uj joggyakornok.** A szegedi kir. ítélő tábla elnöke ifj. *Szeless* József ügyvédjelölt kecskeméti lakost a vezetése alatt álló kir. ítélőtábla kerületébe díjtalan joggyakornokká nevezte ki.

— **Halálozás.** Reich Albert magánzó 67

éves korában ma elhunyt. Az elhunytban Vasvári József kereskedő édes atyját gyászolja. Temetése vasárnap délelőtt lesz.

— **Választás.** Ada m. város képviselő testülete *dr. Mikosevits* Kanut főszolgabíró elnöklete alatt a községi végrehajtói állásra *Véer* Albertet választotta meg szótöbbséggel *Dudás* Pál és *Tumbász* Sándor ellen.

— **Napilap Zomborban.** Folyó hó 25-én új napilap indul meg Zomborban, mint a zombori függetlenségi párt közlönye »Bácsmegyei Független Hírlap« czímmel. Czélja, mint a felhívás mondja »a helyi politikában a hazafias eszmék érdekében mindenkor állást foglalni.« Szerkesztője *Szilágyi* Lajos. Ára 2 fillér.

— **Egy volt pénzügyőr viselt dolgai.** *Donagyó* Árpád Ferencz volt pénzügyőr, akit e hó közepe táján bocsátottak el a szolgálatból, a környékbeli falvakban felhasználva finansz ismereteit, szélhámoskodásokat követett el. Közvetlen elbocsátása után kiment Bajmokra és ott *Győrffy* felvigyázónak adta ki magát, bejárta a korcsma helyiségeket, az előljáróság által rendelkezésére bocsátott községi közeg társaságában és kisebb-nagyobb összegű korcsmai birság pénzeket szedett fel; este pedig egyik korcsmában mulatozni kezdett. Az egyik becsapott korcsmárosnak gyanusnak tűnő fel a dolog, értesítette a csendőrséget, a mely az ál-financzot letartóztatta és Szabadkára kísérte, ahol az ügyészség szabadlábra helyezte. Tegnapelőtt *Donagyó* Ludasra rándult ki »szerencsét próbálni«, a hol a dohánytermelőket látogatta meg és mintegy 15—16 helyen felvette a beszámolási pénzeket. Ludasi tartózkodásáról a palicsi rendőrbiztos vett leghamarabb tudomást és azonnal keresésére indult, de a szélhámos ál-financz akkorra megugrott. A rendőrség részéről erélyes nyomozás indult meg hollétének kifürkészése iránt.

— **Tolvaj vér.** Egy igazi vérbeli tolvajcsemetét tartóztatott ma le rendőrségünk. *Kolompár* Mihály 14 éves cigánygyerek személyében. A fiatal tolvaj, aki már többször volt hasonló bűncselekményekért büntetve, az este *Kiss* János korcsmájából egy üveg pálinkát ellopott, ma pedig *Kalmár* Ádám edénykereskedő lakásába lopódzott, a honnan edényeket akart lopni. Itt azonban tetten érték és további intézkedésig a hűvösre tették.

— **Halálos szerencsétlenség.** Az Ungár féle szálláson történt mult pénteken a következő eset: *Kali* Ferenczné egyedül maradt a tanyán 2 éves fiu és 4 éves leányunokájával. Mig ő a szobában foglalatoskodott, az egyik kanászgyerek hintát kötött az udvaron a fára s azon a kis gyermekek előtt mindenféle »kunsztokat« végzett. Később *Kaliné* kinézett az udvarra s rémulve látta, hogy 2 éves kis unokája a hintakötélen lóg. Ijedten szaladt oda, hogy a gyermeket kiszabadítsa, de a kis fiu már meghalt. Valószínűleg a kanászgyerek komédiáskodását akarta utánozni s e közben keverődött a kötélbe, és megfulladt. A hivatalos bonczolás el lett rendelve.

— **Anyakönyvi-hírek.** *Meghaltak:* *Zvekán* Béla 1 hó, özv. *Vujkovics* L. Jánosné szül. *Vukov* S. Julia 70 év, *Reich* Albert 67 év, *Polgár* Teréz, 2 hó, *Lakatos* Mihályné 20 év. — *Eljegyzés* *Kollár* Mátyás *Hirsch* Rozália. *Pintér* István *Kárászi* Katalin, *Szárics* János *Schenk* Irén.

Nagy postalopás.

A mai fővárosi lapokban meg volt írva, hogy Blau Arnold budapesti kereskedő e hó 19-én egy hatezer koronát tartalmazó pénzeslevelet adott föl Bács-Csurogra Freund Manó czimére. A pénzeslevél az ujvidék-szegedi vasuti vonalon át meg is érkezett a czimzethez 20-án reggel. Freund konstatálta, hogy a levélből tíz darab százkoronás és két darab ötvenkoronás új bankjegy hiányzik. A pénzeslevélen meg lehetett állapítani, hogy az egyik pecsétet feltörték és levél-szárny-részt fölfeszített a tolvaj, akinek így sikerült a pénzt elcsenni. Továbbá az is megállapítható volt, hogy az egész dolog roppant gyorsan, vasuton történhetett. Freund nyomban táviratozott a feladónak, aki följelentést tett a rendőrségnek, amely megindította a vizsgálatot. A budapesti rendőrség eredménytelenül kutatott, ám a szegedi rendőrségnek hamarosan sikerült a tolvajt kézrekeríteni Rácz Mátyas óbudai születésű 44 éves, nős, gyermektelen, szegedi (Szivárvány-utca 9. szám alatti) lakos, postatiszt, mozgóposta-kezelő személyében. A rendőrség a következő módon jött nyomára a tolvajnak:

Rácz Mátyas kedden este fél hétkor érkezett meg Ujvidékről Szegedre. Amint elvégezte a postán a dolgát, a vonatvezetővel, a vasuti kalauzzal és egy postaaltiszttal átment a postával szemben levő Schwarcz-féle vendéglőbe.

— No, most áldomást iszunk, — mondotta Rácz, aki elbeszélte, hogy kedden reggel fél hétkor kártyázni kezdett az ujvidéki állomásnál és rövid egy óra alatt 1600 koronát nyert. Ennek öröme alaposan be is rugott Schwarcznál és még akkor éjjel több mulatóhelyen megfordult. Tegnap hajnali három órakor egy nyilvános mulatóhelyen, a Schwarcznál megkezdett muri folytatásaképpen feltűnő módon költekezett. A rendőrséget bevetődött a mulatóhelyre és Bózsó János rendőr hűledezve látta, hogy a különben szegény embernél mennyi pénz van. Jól ismerte Ráczot, tehát megszólította:

— De sok pénze van.
— Van ám, mert sokat nyertem.
— Bizony nekem is jó volna egy pár száz.

— Adok én, barátom, — felelte Rácz és kivett a zsebéből 940 koronát. Bózsó elküldötte az egyik rendőrt Rácz feleségeért és elvett az altiszttól 9 darab százkoronást, a mit irásos nyugta ellenében átadott a Rácz feleségének, nehogy a részeg ember elherdálja a sok pénzt. Bózsó másnap szerdán reggel jelentést tett a dolgról. Sejtteni kezdték, hogy a pénzes levél feltörője Rácz Mátyas.

Az altiszt ma délután érkezett haza Bajáról. Gulyás főnök nyomban vallatásra fogta, de ő makacsul megmaradt a mellett, hogy nyerte a pénzt. Ezalatt a nyomozás megállapította, hogy Rácznál 9 drb százkoronás s két 50 koronás volt, tehát annyi összeg és az a pénznem, amely a Blau leveléből hiányzott.

Kiderült az is, hogy a tizedik százkoronást az egyik mulatóhelyen, az egyik ötvenkoronát a másik mulatóhelyen, a második ötvenkoronást pedig Bezdán állomásán váltotta föl. A rendőrség eme terhelő adatok alapján tetartóztatta Ráczot.

SZINHÁZ.

Színészeink Baján.

Baja, október 23.

Alig félig megtelt ház előtt vette ki ma

jutalomjátékát a Németh pár, mely alkalommal »A bányamester« operettét adták elő.

A kicsi, de lelkes közönség zajosan ünnepelte a jutalmazottakat, kik legjavát nyújtották művészetüknek.

És mi megragadjuk ismét az alkalmat annak a konstatálására, hogy az Áldor Juliska, Némethné, Gerlaci Hermin, Falussy, Németh és Bodá-ból álló operette-ensemble tökéletes és harmonikus egészet alkot.

Vajha a drámai személyzetről mondhatnók el ezt.

Ma »Drótostót« megy, holnap »Viceadmirális«-nak lesz a premiérje.

S. Zoltán.

Törvénykezés.

Topolyai bicskázás.

(Esküdtszéki tárgyalás.)

Az ismert bácskai legényvirtusból keletkezett bűntény utolsó aktusa játszódott le ma a szabadkai esküdtbiróság előtt, a mely elriasztó példaadásul szigorú büntetést mért a hetvenkedésből gyilkosságra vetemedett vádlottra.

Kókai Pál 18 éves suhancz f. évi július 12-én néhány társával boros hangulatban tért haza B.-Topolyán a vásárból. Utközben egy ház előtt leányokból és legényekből álló társaság üldögélt, a kiknek hetykén jóestét kívánt és mivel köszöntését nem viszonzták, az egyik legényt oldalba lökte. A leányok erre sikoltozni kezdtek és a legényekkel együtt szétszaladtak a helyszínről, csupán Hesz János maradt ott, a ki a zajra abban a pillanatban jött oda, Hesz a hetvenkedő Kókait elakarva távolítani, tuszkolni kezdte, mire ez a zsebéből egy nagy konyhakést rántott elő és ellenfele hátába szurta, akinek a döfés a tüdejét is átfurta. A szerencsétlen ember 10 percznyi kislődés után a helyszínen adta ki lelkét.

A mai esküdtszéki tárgyaláson az esküdtbiróság dr. Polgár József elnökből, Marián Miklós és Fábrián Aladár dr. szavazóbírákból és Pánczól Zoltán jegyzőből alakult meg. A vádhatóságot dr. Joczits Milorád kir. alügyész képviselte, vádlottat dr. Blau Géza ügyvéd védte.

Esküdtekül kisorsoltattak: Somogyi Gyula, Szaulics Gergely, Bogesics Antal, Homonnay Nándor, Thurzó Pál, Piller György, Vécsei Emil, Birkáss Gyula, Pukecz Kálmán, Tipka Antal, idb. Frankl István, Buehwald Lázár. Póttagok: Hirschberger József és Sziebenburger Károly.

A vádlott kihallgatása során erősen tagadta a reá rótt bűncselekményt, de a nagy számú tanúk valamennyien terhelően vallottak és így bűnössége mégis beigazolást nyert.

Az esküdteknek a következő kérdés lett feltéve: Bűnös-e Kókai Pál abban, hogy f. évi július 12-én Hesz Jánost B.-Topolyán a bűnjelként lefoglalt késsel minden ok nélkül megölte, de nem előre megfontolt szándékából? Igen vagy nem.

Az esküdtek a kérdésre hétnél több igen-nel szavaztak, miért is a kir. törvényszék vádlottat a szándékos emberölés büntetésében mondotta ki bűnösnek és ezért öt tíz évi fegyházbüntetésre, valamint 3000 korona kártérítés és az összes bűntényi költségek megfizetésére ítélte.

Az ítéletben az ügyész megnyugodott, a védő azonban semmisségi panaszt jelentett be.

Közgazdaság.

Időjárás. (A központi meteorológiai intézet távirati jelentése.) E hó 24-ére hűvös időjárás várható sok helyütt csapadékkal.

Gabonaözsde.

Budapesti gabonaözsde.

Javult vételkedv mellett eladatott 45.000 mm. buza szilárd, tartott áron. Tengeri szilárd, rozs és zab tartott.

Felmondatott 18.000 mm. buza, 500 mm. rozs, 2000 mm. tengeri, 1000 mm. zab e hónap 28-án leendő átvételre,

A határidőzlet csekély forgalom mellett nyugodt maradt.

	Kezdeté	Változás
Buza okt.-re	762	761—760
Buza	—	—
Buza apr. 1904	773	775—776
Rozs okt.-re	6.26	6.25—6.24
Rozs	—	—
Rozs áprilisra	656	655—654
Zab okt.-re	541	542—540
Zab	—	—
Zab áprilisra	565	566—565
Tengeri szept.-re	—	—
Tengeri	—	—
Tengeri máj. 1904	539	538—537
Repce	—	—
Repce	11—80	11.80—11.90

Helyi gabona árak.

Buzában ma már élénk kínálat fejlődött, melyhez megfelelő vételkedv is nyilvánult és forgalomba került 1000 mtm. 7.15—20 koronás árban.

Zab mérsékelten lett kínálva, ugyanoly vételkedv mellett elkelt 300 mtm. 4.85—90 koronáért.

Tartózkodó vételkedv mellett rozsért 5.50 és árpáért 5.20 koronát fizettek.

Csöves tengeri nagy mennyiségben került piacra. élénk kereslet nyilvánult, melynél fogva 2.80—90 kor.-ért vásárolták 50 kgk-ént.

Felelős szerkesztő:

DUGOVICH IMRE

Kérjük a czégre ügyelni!

Legnagyobb választék

kész férfi és gyermek ruhákban

Földes Samu és Társánál

Szabadkán

Főtér, Vermes palota.

Legolcsóbb árak az őszi idényre:

Őszi gyermek öltöny . . . 6.— kor.

Őszi gyermek felöltő vagy

téli kabát 9.— kor.

Őszi férfi öltöny 17.— kor.

Őszi férfi felöltő, téli ka-

bát vagy Ulszter 19.— kor.

Őszi nadrág, szövet 6.— kor.

vagy Kamgarnból, minden szín és

nagyságban, jó minőségű szövetből,

felelősség mellett!

Gyors elszakadás esetén azonnal másik új

ruhával cserélfők!

Kérjük a czégre ügyelni!

Legolcsóbb a

Terézia

levélpapír

szép Ivori színben, tükör sima felületű, kellemes iras. — 50 boríték és 50 levélpapír, diszes dobozban

65 krajczár.

Kapható Neumann Mór papirkereskedésében Szabadkán.